

- §16b-miljøtilladelse til
Dyndegård
Skelhøjvej 5
3700 Rønne

Kolofon:	Bornholms Regionskommune; juli 2026
Journalnummer:	26/12097
Udarbejdet af:	Center for Miljø, Plan og Kultur
Sagsbehandler:	Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 16 b TILLADELSE

til

Dyndegård

Skelhøjvej 5, 3700 Rønne

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 27. juli 2026.

DATABLAD

Titel:	§ 16 b tilladelse til Dyndegård
Tilladelsen omfatter:	Flexproduktion af smågrise og slagtesvin. Produktionsareal: 1.287 m ² i 3 staldafsnit
Dato for tilladelse:	27. juli 2026
Ejendom/husdyrbrug:	Dyndegård, Skelhøjvej 5, 3700 Rønne
Matrikelnummer og ejerlav:	16a Nyker m.fl.
BFE-nummer:	1350189
CVR-/P-nummer:	38863460/1022756415
CHR-nummer:	92946
Ejer af besætningen og ansøger:	Emil Hjort Jensen
Kontaktoplysninger:	E-mail: emilhjort.jensen@hotmail.com og mobil: 60487956
Ejer af ejendommen:	Christian Sode; E-mail: sodes@post.cybercity.dk
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, Velas, Fulbyvej 15, 4180 Sorø
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, Skovløkken 4, Tejn, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk ; Hjemmeside: www.bornholm.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse.....	4
1 Ikke-teknisk resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	7
2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	8
2.3 Vilkår for driften	9
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	12
2.5 Retsbeskyttelse.....	12
2.6 Offentlighed	12
2.7 Klagevejledning.....	13
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	14
3.1 Bygninger og faste afstandskrav.....	14
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet.....	17
4 Husdyrproduktion og reststoffer	20
4.1 Husdyrhold og staldanlæg.....	20
4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	22
5 Ressourceforbrug	23
5.1 Foder og foderopbevaring	23
5.2 Vand	24
5.3 Energi	24
5.4 Diverse hjælpestoffer	25
6 Reststoffer	25
6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand.....	25
6.2 Affald	26
7 Gener fra husdyrbruget.....	27
7.1 Lugt	27
7.2 Støj og rystelser	29
7.3 Støv	29
7.4 Lys.....	30
7.5 Fluer og skadedyr	30
7.6 Transport	31
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	32
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav.....	32

8.2	Ammoniakdeposition til naturområder	34
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld	38
10	Egenkontrol og dokumentation	40
11	Samlet vurdering	41
12	Bilag	42
	Bilagsoversigt	42
	Bilag 1a. Produktionsareal i nudrift og 8-års drift	43
	Bilag 1b. Produktionsareal i ansøgt drift	44
	Bilag 2. Naturberegningpunkter for Dyndegård	45
	Bilag 3. Beredskabsplan for Dyndegård	46

1 IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Emil Hjort Jensen ansøger hermed om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens § 16b til godkendelse af svineproduktionen på ejendommen Dyndegård, Skelhøjvej 5, 3700 Rønne. Ejendommen ejes af Christian So-de.

På Dyndegård er der en tilladt produktion på 5.000 slagtesvin (30-115 kg). Der ligger en VVM-godkendelse fra 2005 til en produktion omfattende 240 årssøer, 5.500 producerede smågrise (7,2-30 kg) og 5.100 producerede slagtesvin (30-105 kg). Smågriseproduktionen er ophørt og produktionen har i mere end 10 år kun omfattet slagtesvineproduktion.

Der ansøges om godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen. Der søges om flexproduktion med smågrise og slagtesvin, således det er muligt at indsætte grisene ved en lavere vægt. Dette for at sikre fleksibilitet i forhold til fremtidig produktion. Der ansøges samtidig om opførsel af en mindre aflastningsstald med dybstrøelse til optimering af opstaldningsforhold af aflastningskrævende grise.

Der foretages ingen ændringer i de eksisterende stalde. Der ønskes etableret et nyt udleveringsareal mellem de to stalde. Der bliver tale om et støbt areal, der overdækkes og delvis vindafskærmes. Arealet skal anvendes kortvarigt opsamling af grisene forud for afhentning til slagteri.

Det samlede produktionsareal øges med aflastningsstalden fra 1.262 til 1.287 m² i ansøgt drift.

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens §16b og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 252035).

Udledningen af lugt og ammoniak fra staldanlægget øges i ansøgt drift, idet der etableres en ny aflastningsstald. Der er dog tale om en meget begrænset forøgelse på 2-3%. Ved flexproduktion beregnes lugt og ammoniak ud fra den mulige produktion med den højeste udledning (worst case), og dette er produktion af slagtesvin, svarende til den nuværende drift.

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Der er foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og omkringboende overholdes. På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften forventes produktionen uden ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbipasserende i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Der er foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området, idet den samlede udledningen fra anlæg og lager ikke ændres i ansøgt drift.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet til BAT er opfyldt, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne. Med tilladelsen følger en række vilkår til driften, som sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne væsentligt.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette afsnit beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har vurderet, at der i henhold til de gældende regler¹ kan meddeles tilladelse til flexproduktion af smågrise og slagtesvin på husdyrbruget Dyndegård, Skelhøjvej 5, 3700 Rønne, matr.nr. 16a Nyker m.fl. Tilladelsen omfatter en flexproduktion af smågrise og slagtesvin i det eksisterende staldanlæg inkl. gødningsopbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger. Det samlede produktionsareal udgør 1.287 m².

Godkendelsen, som meddeles efter stipladsmodellen, muliggør den eksisterende produktion. Samtidig giver godkendelsen mulighed for fleksibel produktion med både smågrise og slagtesvin, så grisene kan indsættes ved en lavere vægt. Dette skal sikre større fleksibilitet i forhold til den fremtidige produktion.

Godkendelsen omfatter desuden opførelse af en mindre aflastningsstald med dybstrøelse med henblik på at optimere opstaldningsforholdene for grise med behov for aflastning.

Der foretages ingen ændringer i de eksisterende stalde. Godkendelsen giver mulighed for etablering af et nyt udleveringsareal mellem de to stalde. Arealet udføres som et støbt, overdækket og delvist vindafskærmet område, der skal anvendes til kortvarig opsamling af grise forud for afhentning til slagteri.

Det samlede produktionsareal øges som følge af etableringen af aflastningsstalden fra 1.262 m² til 1.287 m² i den godkendte drift.

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er projektet omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og antallet af stipladser til slagtesvin over 30 kg er angivet til mindre end 2.000 (ikke IE-husdyrbrug). Tilladelsen meddeles derfor efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 10.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 3 til 10 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen). Desuden bekendtgørelse nr. 1595 af 06. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

er skærpende i forhold til denne tilladelse. Vilkårene er gældende fra det tidspunkt, hvor tilladelsen tages i brug, med mindre andet fremgår af tilladelsen.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved godkendelse af små- og slagtesvineproduktion på Dyndegård efter stipladsmodellen i forhold til den nuværende lovlige produktion på Dyndegård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

På ejendommen Dyndegård, Skelhøjvej 5, 3700 Rønne matr.nr. 16a Nyker m.fl. ønskes svineproduktionen godkendt efter Husdyrbrugloven [stipladsmodellen]. Der ansøges om godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen. Der søges om flexproduktion med smågrise og slagtesvin, således det er muligt at indsatte grisene ved en lavere vægt. Dette for at sikre fleksibilitet i forhold til fremtidig produktion. Der ansøges samtidig om opførsel af en mindre aflastningsstald med dybstrøelse til optimering af opstaldningsforhold af aflastningskrævende grise.

Der foretages ingen ændringer i de eksisterende stalde. Der ønskes etableret et nyt udleveringsareal mellem de to stalde. Der bliver tale om et støbt areal, der overdækkes og delvis vindafskærmes. Arealet skal anvendes kortvarigt opsamling af grisene forud for afhentning til slagteri.

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har modtaget ansøgningen om miljøtilladelse til Dyndegård gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 7. oktober 2025 (skema nr. 252035). Kommunen har afgjort sagen på baggrund af version 1 af ansøgningsskemaet.

Eksisterende produktion

På Dyndegård er der i nudrift produktion af 5.000 slagtesvin (30-115 kg) i to eksisterende stalde.

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen

Samdrift med andre husdyrbrug

Emil Hjort Jensen ejer og driver et andet husdyrbrug på Hallegård, Hallemarksvej 3, 3700 Rønne. Hallegård er placeret ca. 793 m fra Dyndegård. Idet afstanden mellem de to husdyrbrug er over 100 m er de ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet.

Denne tilladelse skal derfor kun omfatte husdyrbruget på Dyndegård.

Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at Dyndegård ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, hvorfor denne miljøtilladelse alene omfatter husdyrbruget Dyndegård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles for at fastholde forudsætningerne for tilladelsen og, som er med til at sikre, at der ikke opstår væsentlig virkning på miljøet eller væsentlige gener.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om evt. planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsareals størrelse i m² staldsystemer, dyretyper (+ evt. teknologi)

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis fast gulv, 25-49% fast gulv	907
Stald 2	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis fast gulv, 25-49% fast gulv	355
Aflastningsstald (ny)	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Dybstrøelse	25

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper og m² overfladeareal)

7. Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder 1	Flydende	Naturligt flydelag	278
Gyllebeholder 2	Flydende	Naturligt flydelag	177

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

8. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
9. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Fastoverdækning på fortanke

10. Ejendommens fortanke til gyllebeholdere skal være overdækket med betonlåg.

2.3.7 Affald

11. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
12. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
13. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Lugt

14. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
15. Omrøring af husdyrgødning i ejendommens gyllebeholdere må på 1. udbringningsdag tidligst påbegyndes 3 timer før udbringning, og på de efterfølgende udbringningsdage må omrøring tidligst ske 1,5 time før udbringningen påbegyndes.
16. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.9 Støjkloder

17. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

18. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
19. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
20. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

2.3.10 2.3.8 Vilkår vedr. støj

21. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal

2.3.11 Vilkår vedr. skadedyr

22. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
23. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
24. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levemuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.12 Vilkår vedr. oplag af olie

25. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
26. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtæg.
27. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.13 Uheld og risici

29. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
30. Der skal foreligge en beredskabsplan for Dyndegård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
31. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 27. juli 2032), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse ikke omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når det konstateres, at det tilladte faktisk er gennemført inden fristens udløb, jf. § 54, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 27. juli 2034.

Tilladelser efter § 16 b skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til husdyrbruglovens § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har den 3. juli 2026 sendt skriftlig orientering om ansøgningen om §16b-miljøtilladelse til Dyndegård / udkast til §16b-miljøtilladelse til Dyndegård til ejere af ejendomme, som matrikuleret grænser op til Dyndegårds matrikler.

Udkast til afgørelse om §16b-miljøtilladelse til Dyndegård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 572 meter fra et vægtet lugtcentrum for anlægget.

Der blev givet en frist på 3 uger fra 3. juli 2026 24. juli 2026 til at kommentere ansøgningen/udkastet. Kommunen modtog ingen skriftlige bemærkninger til forslaget til miljøtilladelsen.

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 27. juli 2026 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside <https://www.brk.dk/Sider/Forside.aspx>. Samtidig er en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har anmodet om underretning i henhold til husdyrbruglovens §§ 61 eller 62, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og råd blevet orienteret om afgørelsen.

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række myndigheder og råd samt lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 24. august 2026, dvs. 4 uger fra den 27. juli 2026, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen digitalt gennem Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, inden klagefristen udløber. Links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk> eller på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder og organisationer) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette afsnit beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse af eksisterende bygninger

Det eksisterende bygningsanlæg på ejendommen består af stuehus, lager- og maskinhus, staldbygninger, og gyllebeholdere. De to staldbygninger er placeret vest for det oprindelige firlængede bygningssæt. Maskinhus og gyllebeholdere er placeret mod nord. Stald 1 er en såkaldt V-stald. Den er naturligt ventileret og har udeareal til grisene. Stald 2 er en traditionel grisestald med mekanisk ventilation.

Der foretages ingen udvendige bygningsmæssige eller indvendige ændringer af de to stalde eller øvrige bygninger. Tilsvarende foretages der ikke ændringer af gødningsopbevaringsfaciliteterne.

Der opføres en ny aflastningsstald på 5,0 x 5,0 m mellem de to eksisterende stalde. Stalden skal anvendes til opsamling af grise, der har behov for aflastning. Dvs. at det er grise der udtages fra de to øvrige staldafsnit.

Mellem de to eksisterende stalde etableres desuden et nyt udleveringsområde. Der er tale om et areal på 33 x 5 m, der overdækkes og vindafskærmes. Arealet skal anvendes til at opsamle grisene umiddelbart inden udlevering. Arealet indgår således ikke i det samlede produktionsareal.

Figur 1 Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg på Dyndegård.

Figur 2. Skråfoto Dyndegård med omgivelser (Dyndegård er angivet med rød markering). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 9. april 2023.

Dyndegård er beliggende i landzone og dermed uden for eksisterende byzone og sommerhusområde. Der er ca. 1,55 km til nærmeste nuværende eller fremtidige byzone, som er Nyker, og ca. 5,6 km til nærmeste sommerhusområde ved Tofte. Til nærmeste samlede bebyggelse (afgrænsede byområde) ved Skovgårdsvej ved Vestermarie er der ca. 3,2 km. Til nærmeste nabobeboelse på Hallemarksvej 7 er der 312 m. Husdyrbruget ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Til nærmeste vedtagne lokalplan i landzone ved Nyker er der ca. 1,57 km.

Grænsen for Natura 2000-området "*Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne*" ligger ca. 3,2 km sydøst for Dyndegård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ved Rømeregårdsvej ca. 1,2 km sydøst for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Byzone ved Nyker)	Ca. 1,55 km	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Lokalplan 065 Nyker)	Ca. 1,57 km	50 m
Nabobeboelse (Hallemarksvej 7)	312 m	50 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne)	3,4 km	10 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev ved Rømeregårdsvej)	Ca. 1,24 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 659 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 1,29 km	50 m
Vandløb og dræn	120 m	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	159 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	103 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	34 m	15 m
Naboskel	119 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Alle afstandskrav er opfyldt. Der foretages ikke ændringer af eksisterende bygninger.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at stalde og anlæg til husdyrgødning overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Det fremgår af §8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, at for hvert enkelt nybyggeri af stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg skal det kontrolleres, om husdyrgodkendel-

seslovens § 8, stk. 1, er overholdt. Reglen gælder kun nybyggeri og anlæg, der undergives væsentlige til- eller ombygninger, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Reglen gælder ikke ved reparation eller renovering af eksisterende anlæg.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Dyndegård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Dyndegård er beliggende udenfor fredninger og beskyttelseslinjer. Stuehuset på Dyndegård er registeret som bevaringsværdi bygning.

Dyndegård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som særligt naturområde, interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er et kategori 3 overdrev placeret ca. 43 m nord for stald 2. Der er placeret yderligere et kategori 3 overdrev ca. 108 m syd for staldene. Nærmeste kategori 3 mose er placeret 876 m nordvest for Dyndegård. Der er ingen kategori 3 heder indenfor 1.000 m af Dyndegård.

Der er placeret i alt 3 skove udpeget som kategori 3 skove med gammel skovjordbund indenfor 1.000 m af Dyndegård. Den nærmeste er placeret ca. 309 m vest for staldanlægget. Herudover er én skov udpeget som tilgroet lysåben. Denne er placeret ca. 667 m nordøst for staldanlægget.

I en afstand op til 500 m fra ejendommen er der 5 små beskyttede søer/vandhuller. Den nærmeste er placeret 159 m fra Dyndegård. Det beskyttede vandløb Blykobbe Å løber ca. 365 m mod syd.

Grænsen til habitatområdet "Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne" er placeret ca. 3,25 km fra Dyndegård.

Nærmeste område udpeget som lavbundsområde er placeret ca. 50 m syd for staldene. Der er placeret yderligere to områder indenfor 500 m.

Anlægget er placeret uden for alle øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra ny staldbygning	Berøres Dyndegård?
Skovbyggelinje (300 m)	1.075 m	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	684 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 5,0 km	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 6,5 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 1,3 km	Nej

Vejbyggelinje	900 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 3,25 km	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	43 m	Nej
Lavbundsområder	50 m	Nej
Fredede områder	1,4 km	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	357 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Dyndegård er en oprindelig firlænget ejendom, hvor der er placeret maskinhus mod nord og to staldbygninger mod vest. Syd for staldene er placeret to fodersiloer og nord for er gyllebeholderne placeret.

Ejendommen ligger tilbagetrukket fra Skelhøjvej og med mindre skovområder og beplantning, der til dels skjuler staldanlægget mod vest og syd.

Der etableres en ny udleveringsplads til opsamling af grisene inden udlevering til slagteribilen. Der er tale om en støbt plads der overdækkes med fladt tag. Placeringen mellem de to eksisterende stalde betyder at pladsen ikke vil være synlig fra offentlig vej.

Der foretages ingen ændringer af de eksisterende staldbygninger.

Figur 3. Dyndegård set fra Skelhøjvej – østlig retning. Cowi vejfoto 30. maj 2024.

Figur 4. Dyndegård set fra Skelhøjvej – i vestlig retning. Cowi vejfoto 30. maj 2024.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at alle relevante bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt i forhold til det eksisterende staldanlæg samt den ansøgte aflastningsstald og det tilhørende udleveringsareal på Dyndegård.

Bornholms Regionskommune vurderer endvidere, at projektet ikke er i strid med hensynet til områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser eller områdets naturlokaliteter og fortidsminder. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygningsmæssige ændringer, herunder opførelsen af aflastningsstalden og etableringen af udleveringsarealet, ikke vil medføre væsentlige landskabelige påvirkninger, da de nye konstruktioner opføres i umiddelbar tilknytning til det eksisterende staldanlæg og indpasses i den eksisterende bebyggelsesstruktur.

.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION OG RESTSTOFFER

I dette afsnit beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning inkl. ventilation og rengøring, samt produktion og håndtering af husdyrgødning, spildevand og affald.

4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Dyndegård anvendes i nudrift til produktion af slagtesvin. Produktionsanlægget består af to stalde. Begge stalde er indrettet med 25-49% fast gulv.

Der foretages ingen ændringer i staldene i ansøgt drift.

Der søges om flexgruppe med slagtesvin og smågrise, så det vil være muligt at indsætte grisene ved en lavere vægt.

Figur 5. Anlægget på Dyndegård

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrasket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som gange, inventar og foderautomater. Drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

Staldtegning og beregning af produktionsarealerne fremgår af bilag 1.

Tabel 4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel
Stald 1	25-49 % fast gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	988	907	91,8%
Stald 2	25-49 % fast gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	391	355	90,8%
Aflastningsstald (ny)	Dybstrøelse	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	25	25	100,0%
I alt				1.404	1.287	

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	988	907	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	988	907
Stald 2	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	391	355	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	391	355
	I alt	1.379	1.262	I alt	1.379	1.262

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

I ansøgt drift ændres dyretype fra slagtesvin til at omfatte en flexgruppe slagtesvin og smågrise.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsarealet samt de ansøgte dyretyper for både de eksisterende stalde og de nye konstruktioner er i overensstemmelse med reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der kun opholder sig dyr kortvarigt, og som derfor ikke indgår i produktionsarealet, i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal rengøres effektivt efter endt ophold. På Dyndegård omfatter dette udleveringsområdet/-rampen og drivgangene. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet. Hvis dyrene har daglig adgang til arealet, skal rengøringen dog ske senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, staldtype og dyretype.

4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Dyndegård er der 2 eksisterende gyllebeholdere.

Beholderne har overdækning i form af naturligt flydelag. Der føres løbende kontrol (og logbog) over flydelag og teltoverdækning i henhold til lovgivningen. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Tabel 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Dyndegård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder 1	1.200	278	Naturligt flydelag
Gyllebeholder 2	500	177	Naturligt flydelag
I alt	1.700		

Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholderne på Dyndegård er på 1.700 m³. Hertil kommer en mindre kapacitet i gyllekanalerne.

Den forventelige gødningsproduktion vil ligge på ca. 2.900 tons inkl. regnvand og vaskevand i henhold til normal. Den samlede kapacitet på ejendommen svarer således til ca. 7,0 måneders opbevaring.

Der er krav om mindst 9 måneders opbevaring for at leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsen og kravet opfyldes ved, at der leveres ca. 650 tons gylle til anden beholder i forbindelse med gylleaftale eller til Biokraft.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

I nedenstående tabel ses data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen.

Tabel 7. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på bedriften Dyndegård.

Produktionsanlæg	Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Dyndegård	Gyllebeholder 1	1.200	Naturligt flydelag
Dyndegård	Gyllebeholder 2	500	Naturligt flydelag
I alt		1.700	

BAT husdyrgødning

- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen i tanken uden fast overdækning, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tankene, er etableret flydelag
- Der føres logbog iht. lovgivningen for beholdere med teltoverdækning
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for opbevaringskapaciteten på Dyndegård og sikret, at der kan opbevares op til 9 måneders gødningsproduktion på bedriften.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. opbevaring af husdyrgødning.

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette afsnit beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand og energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foder og foderopbevaring

Foder opbevares i foderlade og i kornsiloer. Der anvendes indkøbt fuldfoder, der udfodres som tørfoder.

Forbruget ligger på ca. 1.100 tons i nudrift. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Foderet blandes ud fra foderoptimeringer foretaget af konsulent. Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Der foretages analyser af korn årligt og foderblandinger efter behov. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivtetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Ejendommen har vand fra offentlig forsyning.

Hovedparten (ca. 85 %) af vandforbruget går til drikkevand til dyrene, mens den resterende del går til vask af staldanlæg og til overbrusning. Vandforbruget opgøres min. én gang årligt.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 3.200 m³. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand. Drikkesystemerne i staldene er moderne anlæg, som er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Hyppighed og varighed af overbrusningen afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrenser. Vandforbruget følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Energi anvendes primært til ventilation, udfodring og belysning samt til pumpning af gylle.

Hovedparten af produktionen finder sted i den naturligt ventilerede V-stald. Energiforbruget ligger derfor leveret end i et traditionelt mekanisk ventileret staldanlæg.

Der sker ingen ændring i ansøgt drift. Det årlige elforbrug ligger på ca. 30.000 kWh. Forbruget er uændret i ansøgt drift.

Elforbruget følges løbende og opgøres en gang årligt.

Ventilation udgør normalt den væsentligste post i forhold til forbrugt energi. I den mekanisk ventilerede stald er ventilationsanlægget dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ved udskiftning af ventilation i den mekanisk ventilerede stald, vil der blive opsat lavenergi ventilation. Belysning er delvis energibesparende LED. Ved udskiftning af lys opsættes LED.

Energibesparende foranstaltninger (BAT)

BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) etablering af lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring og brug af varmepumpe. Hertil supplerende egenproduktion af vedvarende energi fra solcelleanlæg. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til effektiv energiudnyttelse.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpestoffer

Beskrivelse

Der opbevares olieprodukter på Dyndegård.

Til olie forefindes en tank på 1.200 liter placeret i maskinhallen. Tanken er godkendt og placeret på fast bund uden afløb.

Rengøringsmidler opbevares i forbindelse med forrum.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares i forbindelse med forrum.

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskudne forbrug af de nævnte hjælpestoffer vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand

Beskrivelse

Der forefindes ikke toilet og bad i forbindelse med staldene.

I stalden vaskes en sektion efter hvert hold, svarende til ca. én sektion hver 2. uge. Hertil kommer vask af udleveringsområde. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 250 m³.

Der forventes ingen ændring i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødeligheden blandt slagtegrise ligger på ca. 2,5 % årligt.

Afhentningsplads for døde dyr er placeret på privatvej umiddelbart syd for staldanlægget. Pladsen er indrettet efter reglerne på området. Pladsen er ikke synlig fra offentlig vej.

Der forventes ingen ændring i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt eventuelt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne

Afhentningspladsen er indrettet efter de gældende regler på området. De døde dyr placeres i en lukket container eller ligger på spalter og er afskærmede, så de ikke er tilgængelige for dyr eller fugle. Pladsen er placeret tilbagetrukket i forbindelse med indkørsel til staldanlægget.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette afsnit beskrives og vurderes de mulige gener for husdyrbrugets omgivelser ved forekomst af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

Der er foretaget beregninger, der viser, at lugtgenekriteriet er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og til nærmeste enkelt boliger, se nedenstående tabel 8.

Tabel 8. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Hallemarksvej 15 	0	NY	139,1	139,1	471	Ja
Hallemarksvej 4 	0	NY	139,1	139,1	433,3	Ja
Hallemarksvej 7 	0	NY	139,1	139,1	336,7	Ja
Skelhøjvej 2 	0	FMK	134,2	134,2	533,2	Ja
St. Gadegårdsvejen 4 	0	NY	139,1	139,1	555,3	Ja
Lokalplan Nyker 	0	NY	297,1	297,1	1596,1	Ja
Skovgårdsvej, Vestermarie 	0	NY	297,1	267,4	3189	Ja
Fremtidig byzone Nyker 	0	FMK	424,5	424,5	1829,1	Ja
Nyker 	0	FMK	424,5	424,5	1581,7	Ja
Sommerhusområde (Tofte) 	0	FMK	424,5	424,5	5636,6	Ja

Geneafstanden til byzone og til nærmeste enkeltbeboelse er beregnet efter FMK-modellen. Geneafstanden beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel "NY" og efter FMK-modellen og det er den længste af to geneafstande er afgørende og angives i tabellen.

Nærmeste byzone/fremtidige byzone er Nyker. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum 425 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 1.581 m. Lugtgenekravet til byzone er dermed opfyldt.

Nærmeste bolig i samlet bebyggelse i landzone som er en ejendom uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger, er ved Vestermarie. Afstanden fra lugtcentrum til området skal være minimum 267 m korrigeret. Der er tale om en korrigeret afstand idet staldanlægget er placeret mod nord i forhold til området. Den beregnede afstand fra lugtcentrum er 3.189 m. Kravet er dermed opfyldt.

Nærmeste lokalplan er ved Nyker. Til området skal der være min. 297 m. Kravet er opfyldt, idet den beregnede afstand fra lugtcentrum til området 1.596 m.

Nærmeste enkelt beboelser, som er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, er Hallemarksvej 7. Afstanden fra lugtcentrum til den nærmeste enkeltbeboelse skal være minimum 139 m og den beregnede afstand til beboelsen er 336 m. Lugtgenekravet er dermed opfyldt til nærmeste enkelt beboelse.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug i nærheden af Dyndegård og de nærmeste naboer. Nærmeste husdyrbrug er Hallegård ca. 793 m nordøst for Dyndegård. Med mere end 100 m fra dette husdyrbrug til enkeltbeboelserne og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 6. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste sommerhusområde og samlet bebyggelse er placeret mere end 3 km fra Dydegård og er ikke medtaget på kortet.

Svineri i stierne søges elimineret ved optimal styring af ventilering og brug af overbrusningsanlæg. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens vurderinger

Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om at holde god staldhygiejne i tilfælde af væsentlige lugtgener.

7.2 Støj og rystelser

Beskrivelse

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget. V-stalden der udgør ca. 70% af produktionsarealet er naturligt ventileret. Ved udskiftning af ventilatorer i den mekanisk ventilerede stald, vil der blive valgt ventilatorer med nye støjsvage motorer.

Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Foderet leveres som fuldfoder og der forekommer derfor ikke støj fra foderfremstilling.

Periodisk støj kan forekomme ved transport til og fra ejendommen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Støj fra produktionsanlægget vil ikke genere naboer og forbipasserende, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 312 m og afstanden til offentlig vej er ca. 103 m.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Dyndegård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og forbipasserende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Dyndegård går ad Skelhøjvej, og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.3 Støv

Beskrivelse

Der vil ikke forekomme væsentlige støvgener fra håndtering af foder, idet det foregår i et lukket system.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med halmhåndtering herunder i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmelsvampe modvirkes på Dyndegård ved at opbevare halm, råvarer og sæk-kevarer på fast bund, indendørs og tørt.

Der sker ikke ændringer i ansøgt drift.

Støv fra staldanlægget vurderes ikke at vil genere naboer og forbipasserende, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 312 m og afstanden til offentlig vej er ca. 103 m.

Kommunens vurdering

Regionskommunen vurderer, at produktionen på Dyndegård ikke vil medføre væsentlig støvudvikling. Risikoen for støvgener anses primært at være knyttet til kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, hvor der kan opstå lokal støvspredning. Derudover kan der forekomme støvgener ved kørsel på den private vej i samme perioder. Samlet set vurderer kommunen dog, at produktionstilladelsen ikke vil medføre en ændring i støvniveauet i området.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.4 Lys

Beskrivelse

I staldene kan der være lys i op til 8 timer pr. dag i henhold til lovgivningen på området.

Der sker ikke ændringer i ansøgt drift.

Belysningen på ejendommen vurderes ikke at give anledning til gene for naboerne, idet afstanden er 312 m til nærmeste nabo og 103 m til offentlig vej.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.5 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og frasorteret foder blive fjernet fra foderkrybber, fodergange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer reparerer med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der foretages faste rutiner vedrørende fluebekæmpelse. Der bruges kemisk fluebekæmpelse ved behov.

Rottebekæmpelse foretages af kommunen.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.6 Transport

Beskrivelse

Der er ingen intern transport af dyr på Dyndegård. Der er ingen intern transport af foder, idet foderet transporteres i lukket system til de enkelte staldafsnit.

Til- og frakørsel til ejendommen vil udelukkende foregå via privatvejen, som grænser op til Skelhøjvej.

Der er transport til og fra Dyndegård i form af bl.a. levering af foder og dyr til ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion. Transport vil primært foregå inden for normal arbejdstid.

Der vil i gennemsnit blive leveret 1-2 læs grise til ejendommen hver måned. I alt ca. 18 læs pr. år. Der vil blive i gennemsnit blive afhentet slagtegrise til slagteriet 3 gange pr. måned. Transporter fra ejendommen sker med lastbil. Transporterne vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til 16. Dette udgør ca. 36 transporter årligt.

Der afhentes døde dyr 1-2 gange pr. uge, dette udgør 78 transporter årligt, normalt mellem kl. 8 og 16.

Der leveres foder til ejendommen ca. 1 gang om ugen. Disse transporter forventes at udgøre i alt ca. 52 læs pr. år. Foder leveres i dagtimerne inden for normal arbejdstid.

Halm: 1 transport pr. år.

Øvrige transporter herunder olie: 1 transporter pr. år.

Udbringning gylle udgør ca. 95 læs pr. år.

Opgørelse af transporter på Dyndegård kan ses i Tabel 9 herunder.

Tabel 8 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Dyndegård.

Type transport	Transport ansøgt drift antal læs/år
Dyr til ejendommen	18
Dyr fra ejendommen	36
Afhentning af døde dyr til DAKA	78
Foder	52
Halm	1
Transporter med gylle	95
Øvrige	1
Total	281

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Dyndegård, som sker ad egen privatvej og primært inden for normal arbejdstid, kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette afsnit beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

Idet der etableres en mindre aflastningsstald, sker der en mindre stigning i ammoniakemissionen.

Tabel 9. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Dyndegård før og efter ændringerne

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	2.455,3	182,1	2.637,4	+57,5 (nudrift) +57,5 (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.397,8	182,1	2.579,9	-
8-års drift	2.397,8	182,1	2.579,9	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat krav til BAT for produktionen på Dyndegård. BAT-kravet skal derfor beregnes ud fra emissionsfaktorer for eksisterende staldafsnit. For den nye aflastningsstald beregnes BAT-kravet ud fra nyt (inkl. renoveret) staldafsnit.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i Tabel 11.

Tabel 10. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT-krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N)
Stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Eksisterende staldafsnit	907	1,90	1.723,3
Stald 2	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Eksisterende staldafsnit	355	1,90	674,5
Aflastningsstald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	25	2,30	57,5
Gyllebeholder 1	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	278	0,40	111,3
Gyllebeholder 2	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	177	0,40	70,8
I alt			1.287 + 455		2.455,3 + 182,1 = 2.637

BAT-krav beregnes til 2.637 kg NH₃-N pr. år og den faktiske emission beregnes ligeledes til 2.637 kg NH₃-N pr. år. Kravet er således opfyldt, idet der kun foretages en minimal ændring af produktionsarealet.

Kommunens vurdering

Da der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal emissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT-kravet for de eksisterende stalde er fastlagt i tidligere godkendelser. For den ansøgte aflastningsstald er BAT-kravet beregnet i forbindelse med den aktuelle ansøgning. Det samlede BAT-krav for husdyrbruget er beregnet på baggrund af både de eksisterende og de ansøgte staldafsnit.

Den ansøgte produktion medfører en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT-krav. Bornholms Regionskommune vurderer derfor, at det ansøgte husdyrbrug overholder det vejledende BAT-niveau.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. ammoniak omkring, at staldens indretning.

8.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Beskrivelse

Påvirkning af naturområder

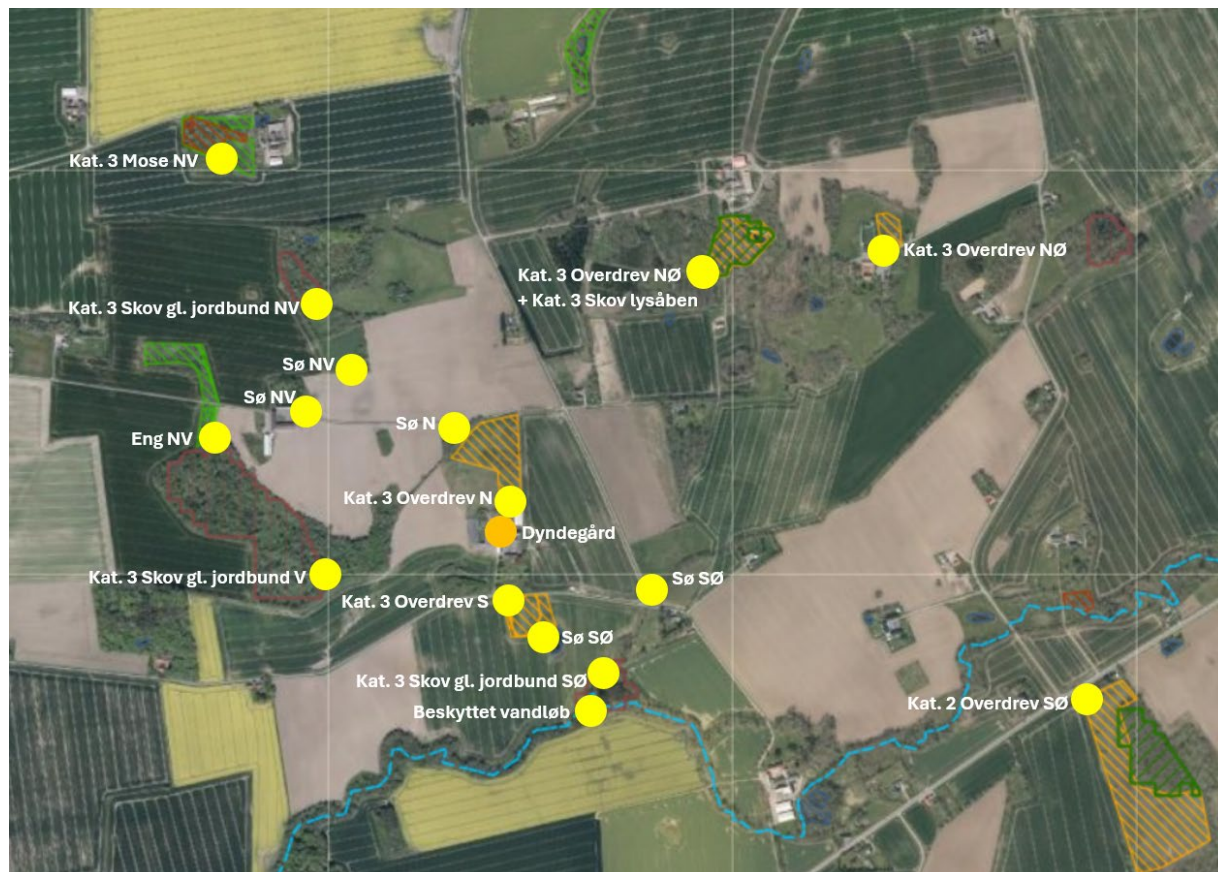
Ammoniakemissionen fra den ansøgte produktion på Dyndegård bevirker, at omkringliggende arealer vil blive påvirket med nedfald af ammoniak. I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af figur 7.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Idet der ikke foretages ændringer af produktionen og i staldanlægget øges udledningen af ammoniak ikke og der sker således ikke en merbelastning af naturområderne i ansøgt drift.

Figur 7. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Dyndegård.

Tabel 12. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Dyndegård.

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Habitatnatur	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,1	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Overdrev	0,1-13,4	0,0-0,2	0,0-0,2
	Mose	0,1	0,0	0,0
	Skove	0,2 – 1,2	0,0	0,0
Anden natur	Eng	0,3	0,0	0,0
	Søer	0,2-1,1	0,0	0,0
	Vandløb	0,2	0,0	0,0

Nærmeste beskyttede naturareal er et kategori 3 overdrev placeret umiddelbart nord fra staldanlægget. Fra nærmeste stald er der ca. 43 m til overdrevet. Indenfor en radius af 1.000 m af Dyndegård er der placeret yderligere 4 stk. kategori 3 overdrev og en kategori 3 mose.

En række skove er udpeget som skove med gammel skovjordbund og som tilgroet lys åbne. Den nærmeste er en skov med gammel skovjordbund placeret ca. 309 m mod vest.

Indenfor en radius af 500 m af Dyndegård er der placeret 5 beskyttede søer/vandhuller, hvor den nærmeste er placeret 159 m mod nord. Et beskyttet vandløb (Blykobbe å) løber ca. 365 m syd for Dyndegård.

Habitatområdet Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne er placeret ca. 3,2 km sydøst for Dyndegård. Indenfor området er der udpeget flere områder med kategori 1 habitatnatur.

Kommunens vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

**0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.*

Kategori 1-natur

Der er ca. 3,2 km fra Dyndegård til nærmeste Natura 2000-område og 3,4 km til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er nr. N186 Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. Til kategori 1-natur i området beregnes totaldepositionen til 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Maks. tilladt totaldeposition er afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden, der påvirker det samme punkt i område med habitatnatur samt kategori 1 overdrev og heder. Der er ikke andre husdyrbrug indenfor 1.000 m fra nærmeste kategori 1-naturområde i forhold til Dyndegård. Derfor er der ikke indregnet kumulation. Kravet til maksimal deposition er 0,7 kg NH₃-N pr. år. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 1.241 m sydøst for Dyndegård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Dyndegård på 0,1 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Idet produktionen på Dyndegård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 3-overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er et overdrev beliggende 43 m nord for Dyndegård. Overdrevet påvirkes med en merdeposition på 0,2 kg NH₃-N pr. ha pr. år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Nærmeste kategori 3-skov er beliggende ca. 309 m vest for Dyndegård. Skoven påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Anden natur

Der er placeret en eng ca. 544 m nordvest for Dyndegård. Der beregnes en merdeposition til engen på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Der er beregnet ammoniakdeposition til søer beliggende indenfor 500 m af Dyndegård. Den nærmeste sø er placeret ca. 159 m for stalden. For alle søer beregnes en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

De fleste søer og vandhuller beliggende i eller ved landbrugsarealer er næringsrige søer, som der ikke er fastsat tålegrænser for. Mange søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Dyndegård er beliggende ca. 1,3 km fra nærmeste Natura 2000-område Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. Som det ses af tabellen, er ammoniakpåvirkningen til natur placeret i Natura 2000-området beregnet til maksimalt 0,0 kg N/ha/år.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler for beskyttelse af naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemsstaterne til at iværksætte de nødvendige tiltag for at sikre en streng beskyttelse af de dyrearter, der er opført på habitatdirektivets bilag IV, inden for deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen omfatter blandt andet, at arterne ikke må efterstræbes gennem jagt, indsamling eller ødelæggelse af æg og yngel. Derudover skal medlemsstaterne sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, blandt andet gennem det nationale overvågningsprogram for vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan meddeles tilladelse, dispensation, godkendelse eller lignende, hvis det ansøgte kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelæggelse af de plantearter, der er optaget på bilag IV, i alle livsstadier.

Af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold fremgår det, at kommunen altid skal foretage en vurdering af, om der inden for 300 meter fra punktkilden findes områder, der kan rumme bilag IV-arter – typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer – samt om der er registreret forekomst af sådanne arter. Inden for denne afstand kan en eventuel påvirkning henføres til punktkilden.

Inden for 300 meter fra produktionsanlægget på Dyndegård ligger der to søer. Der er ikke registreret fund af bilag IV-arter i disse søer. Bornholms Regionskommune vurderer, at det ansøgte projekt, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter, vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter eller medføre en væsentlig forstyrrelse af eventuelle bilag IV-arter.

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne registreringer samt tilgængelige data fra Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen og Arter.dk. Der er registreret forekomst af bilag IV-arten løvfrø i en sø inden for 1.000 meter fra Dyndegård. Herudover er der ikke registreret bilag IV-arter i området mellem 300 meter og 1.000 meter fra anlægget.

Andre arter omfattet af bilag IV, herunder flagermus, kan dog have levesteder, fødesøgningsområder eller sporadiske opholdssteder i området omkring anlægget og udbringningsarealerne, herunder ved søer og skove i nærområdet.

Der er beregnet ammoniakdeposition til de potentielle levesteder for bilag IV-arter, herunder de søer, der er beliggende inden for 300 meter fra Dyndegård. Resultaterne af beregningerne er beskrevet i afsnit 8.2 og viser, at ammoniakdepositionen til de nærliggende søer er 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8-års drift.

For søerne inden for 1.000 meter fra Dyndegård er der ligeledes beregnet en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8-års drift.

På baggrund af beregningerne vurderer Bornholms Regionskommune, at den ansøgte produktion ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af søernes funktion som potentielle levesteder for bilag IV-arter. Kommunen vurderer endvidere, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller beskadige eller ødelægge deres yngle- og rasteområder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af luft, jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Beskrivelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn. F.eks. hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der kan anvendes rengøringsmidler og desinfektionsmidler i forbindelse med vask af stalde. Der er risiko for punktforurening ved spild.

Mulige uheld med veterinærmedicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres løsfældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn og tekniske løsninger. Ved påfyldning af gyllevogn vil der blive anvendt sugekran. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Gyllebeholderne tilses dagligt.

Ved eventuel udkørsel med gyllen, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholderne er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Oletank står på fast og uigennemtrængeligt gulv.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler.

Rengørings og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen. Evt. medicinrester leveres retur til dyrlæge eller apotek.

Pesticider: Pesticider opbevares i kemikalierum efter gældende forskrifter. Kemikalierummet er med fast bund og uden afløb.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletanke, etableres en barriere, så gyllen ikke løber mod drænbrønd, beskyttede søer, eller mod vandløb. Hvis der er risiko for, at gylle løber mod drænbrønd, åbne grøfter eller søer, kan der etableres barriere med f.eks. bigballer af halm eller jord.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Bormholms Regionskommunes miljøafdeling.

Når gyllen overpumpes fra fortank til gyllebeholder, overvåges overpumpningen. Alle, som arbejder i stalden, ved, hvor afbryder til pumpen er placeret. Gylletankene er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt og der føres logbog.

Hvis der sker tilsvining af vejene ved udkørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevogn enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gylleafløb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballer. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at udbringe under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed).

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus. Oletankene er underlagt lovgivning. Tanken står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig. Ved spild fra oletank spredes ligeledes sugende materiale, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Veterinærmedicin: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommune.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Dyndegård

For Dyndegård gælder:

Ventilation: Hovedparten af produktionen finder sted i en naturligt ventileret stald. I den mekanisk ventilerede stald er der nødopluk, der sikrer et luftskifte i stalden. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Der er vandværksvand i staldene og derfor også vand ved strømsvigt.

Foder: Udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for mulige driftsforstyrrelser og uheld og foranstaltninger til begrænsning af risici.

Det vurderes i henhold til klagenævnspraksis, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder
- Handlingsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.

- Oplysninger om hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres. Beredskabsplanen ses i bilag 3.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Beskrivelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/ iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrupper
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der føres logbog over flydelag og teltoverdækning for gyllebeholdere
- Der er 10 års kontrol på gyllebeholdere
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Dyndegård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- Logbog for flydelag/teltoverdækning på gyllebeholdere
- 10 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

Bilagsoversigt

- 1a Produktionsarealer i nudrift og 8-årsdrift
- 1b Produktionsarealer i ansøgt drift
- 2. Naturberegningsspunkter for Dyndegård
- 3. Beredskabsplan

Bilag 1a. Produktionsareal i nudrift og 8-års drift

Bilag 1b. Produktionsareal i ansøgt drift

Bilag 2. Naturberegningsspunkter for Dyndegård

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Beskyttet vandløb (Blykøbbe Å)	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,5	▼
Sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,3	▼
Eng NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3	▼
Sø N	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,1	▼
Sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,6	▼
Skov gl. jordbund NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼
Skov gl. jordbund SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6	▼
Skov gl. jordbund V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,2	▼
Skov tilgroet lysåben NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2	▼
Overdrev S 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	2,0	▼
Overdrev S 1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	2,0	▼
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	13,4	▼
Overdrev SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Habitatnatur SØ	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatområde SØ	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Bilag 3. Beredskabsplan for Dyndegård

Beredskabsplan

Udarbejdet 06-2026
Opdateret 2027
Opdateret 2028
Opdateret 2029

Dyndegård, Skelhøjvej 5, 3700 Rønne

Beredskabsplan

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliestild - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring	Ved større udslip af kemikalier og olie RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand	Vand Hovedstophane er placeret midt på øst siden af stald 2. Stophane placeret ved indgang i sydøstlige hjørne af stald 2.	Ved strømsvigt vurderes om dyr vil lide under træk fra nødpluk eller varme. Tjek alle stalde og se, om nødplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).	RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje
Lægevagt 1813						
Miljømyndighed Helle Thers 56922074						
Landbocentret 56907800	Kontakt Emil 60487956 Kontakt Christian 23636591			Elektricitet Hovedafbryder er placeret på loft i stuehus. Eltavler placeret i hver ende af gang mellem stalde.	Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.	Vd almindelig førstehjælp.
Dyrlæge LVK 2171 5300	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvareligt: • Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Emil 60487956 Kontakt Christian 23636591	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Emil 60487956 Kontakt Christian 23636591			Førstehjælpsudstyr er placeret ved forum til stalde. Kontakt lægevagten ved mindre personskade.
Elektriker VVS					Kontakt Emil 60487956 Kontakt Christian 23636591	Kontakt Emil 60487956 Kontakt Christian 23636591
Ejer ejendom: Christian Sode 23636591	Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.	Forsøg opdæmning ved jord eller halmballer for at undgå, at gylle løber til vandløb/dræn/grøfter.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn, grøft eller vandløb.	Kontakt Emil 60487956 Kontakt Christian 23636591	Ved strømsvigt på over ca. 1/2 time, ring til Trefort og forhør om varigheden af udfaldet. Tlf nr. 5693 0950.	Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk.
Ejer husdyrhold: Emil Hjort Jensen 60487956	Modtag brandvæsenet og udlever kortmaterialet.	Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløb med jord eller en bigballe. Modtag brandvæsenet og orientér om sted, omfang mv.	Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild.			

BEREDSKABSKORT - VEND

